

PLÁNOVÁNÍ, ORGANISACE A PROVEDENÍ PRŮZKUMU BOJEM ZA ÚTOKU NA PŘIPRAVENOU OBRANU NEPŘÍTELE

Podplukovník Michal Spišiak

Průzkum za soudobých bojových podmínek získal podstatně větší význam a zůstává i nadále nejdůležitější povinností velitelů všech stupňů. Bez všestranného a pečlivého průzkumu není možné úspěšně provést žádnou bojovou činnost. I když tato zásada je všeobecně známa, bývá v praxi často opomíjena nebo alespoň ne dosti náročně a důrazně uplatňována.

Účelem tohoto článku je pojednat o jednom způsobu průzkumu, který zvláště za soudobých podmínek při používání atomových zbraní nabývá většího významu, o průzkumu bojem.

Proč nabývá průzkum bojem za soudobých podmínek většího významu? Protože jeho provedením je možno získat nejvíce nejpřesnějších zpráv o systému nepřátelské obrany, které umožňují provést vlastní atomové údery na ta místa nepřátelské obrany, kde bude dosaženo maximálního účinku. To je hlavní důvod, proč vzrostl význam průzkumu bojem za soudobých podmínek.

Cíle průzkumu bojem

Provedení atomových úderů na nepřátelskou obranu vytváří výhodné podmínky pro její rychlý průlom zvláště tehdy, kdy jimi byly zničeny hlavní síly a prostředky nepřítele. Proto hlavním úkolem průzkumu všech druhů v přípravném období boje nebo operace musí být získat dostatek zpráv o hodnotě nepřátelské obrany, o jejím ženíjním vybudování, o bojové sestavě vojsk, o rozmístění palebných prostředků, o rozmístění záloh, aby vševojсковý velitel měl dostatek hodnověrných a spolehlivých, ověřených podkladů pro své rozhodnutí o použití atomových zbraní a zjištění zámyslu nepřítele použít atomových zbraní.

Jak vyplývá z některých článků v odborných časopisech americké armády, zdůrazňují Američané nutnost časté změny bojové sestavy vojsk v obraně. Jak prapory prvního sledu, tak i dělostřelectvo a zálohy mají nepravdělně měnit svá postavení, aby byl nepřítel uveden v omyl, pokud jde o organizaci obrany a bylo mu tak ztěženo zvolit cíle pro provedení atomových úderů. I když tyto zprávy není možno pokládat za oficiální názory, nutno počítat s tím, že nepřítel vynaloží všechno úsilí k utajení své sestavy a k oklamání protivníka. Proto musí být průzkum veden nepřetržitě, ve dne v noci, získané zprávy musí být přezkušovány, vyhodnocovány a vyvozovány z nich objektivní závěry o činnosti nepřítele na frontě. Proto i průzkum bojem musí být prováděn po celé přípravné období. Předpis Oper-I-2 o tom říká v článku 114: „Před zaujetím výchozího položení vojsky mohou být prováděny výpady nebo průzkum bojem. K oklamání nepřítele se průzkum bojem provádí na široké frontě a zahajuje se několik dní před zahájením útoku a zakončuje se 2 až 3 hodiny před provedením atomového úderu na nepřítele.“

Z ustanovení předpisu vyplývá, že průzkum bojem bude mít jiné cíle, když bude prováděn několik dní před zaujetím výchozího položení, a jiné cíle, když bude prováděn až přímo před provedením atomových úderů na nepřítele. I když mezi těmito cíli nebudou nějaké podstatné rozdíly, v zájmu přesnosti je přece jen nutné je rozdělovat.

Cíle průzkumu bojem, který bude prováděn několik dní před zahájením útoku, mohou být tyto:

- upřesnit průběh předního okraje nepřátelské obrany, jednotlivých zákopů v prvním postavení,
- zjistit mezery v sestavě nepřítele, způsob jejich zajištění a přehrazení,
- zjistit systém palby pěchoty a dělostřelectva, systém protitankové obrany,
- zjistit ženijní vybudování nepřátelské obrany, její protiatomovou hodnotu, způsob vybudování protiatomových krytů a jiných zařízení pro ochranu vojsk a bojové techniky,
- obsadit některé objekty v nepřátelské obraně, které mají zvláštní význam pro plánovaný útok,
- zjistit rozmístění bližších nepřátelských záloh, po případě připravený manévra těchto záloh.

Cílem průzkumu bojem, který bude prováděn přímo před zahájením útoku (2 až 3 hodiny), může být

- zjistit, zda nepřítel nepřipravuje vyklizení prvního postavení,
- zjistit, jaké změny provedl nepřítel ve své sestavě,
- přezkoušet hodnověrnost zpráv, které byly až dosud všemi druhy průzkumu získány.

Na směrech, kde se neplánuje provedení atomových úderů, může být cílem průzkumu bojem i v této době ovládnutí a udržení opěrných bodů nepřítele.

V každém případě bude cílem průzkumu bojem získat zajatce a bojové dokumenty.

Způsoby provádění průzkumu bojem za soudobých podmínek

Předpis Oper-I-2 pozměňuje některé zásady provádění průzkumu bojem, jak jsou stanoveny Polním řádem a jak jsme jich dosud v praxi používali. Je proto nutné provést hlubší rozbor těchto ustanovení a vyvodit z nich závěry, pokud jde o způsoby provádění průzkumu bojem, srovnat je s dosavadní praxí a zavrhnout některé názory, které se sice až dosud tradí, neodpovídají však požadavkům soudobého boje.

Především průzkum bojem se provádí před zaujetím výchozího položení. Z toho vyplývá, že bude prováděn vojsky v dotyku. Podle dosud platných zásad jsme prováděli průzkum bojem zpravidla po zaujetí výchozího položení jednotkami z těch svazků, které měly v zvoleném směru útočit. Z toho vyplývalo určité nebezpečí prozrazení jednotek připravujících se k útoku. Avšak bránci se nepřítel neměl tolik a takových prostředků, jimiž by mohl zmařit připravovaný útok. Za soudobých podmínek by však předčasné prozrazení příprav útoku mohlo vést k provedení nepřátelského atomového úderu na výchozí položení vojsk. Tím by nepřítel mohl když ne zmařit, tedy alespoň na delší dobu oddálit provedení útoku a způsobit velké ztráty na živé síle a bojové technice svazkům ve výchozím prostoru.

Průzkum bojem má být zahájen několik dní před zahájením útoku a ukončen 2 až 3 hodiny před shovením atomových pum na nepřátelskou obranu. Prováděním průzkumu bojem po celé přípravné období chceme dosáhnout toho, aby tato činnost zapadla do režimu, jaký je na frontě, aby nebyla zvláštností a neumožňovala nepříteli usuzovat na přípravu k útoku. Je však samozřejmé, že průzkumné úkoly mají rozhodující význam. Když se při provádění průzkumu bojem zjistí, že nepřítel opustil přední okraj svého pásma obrany, musí toho vojska neprodleně využít a zahájit útok. Proto musí být tato varianta útoku předem připravena. Z krátké doby, která dělí ukončení průzkumu bojem od zahájení atomové přípravy, vyplývá také závěr, že průzkum bojem, provedený v této době na směrech, kde mají být provedeny atomové údery, nebude sledovat stejné cíle, jako když byl prováděn několik dní před zahájením útoku. V době 2 až 3 hodin není možné ani v nejpříznivějším případě provést změny v technice dělostřelecké přípravy a podpory zteče. Proto nebude úkolem průzkumu bojem ovládnout některé opěrné body nepřátelské obrany. Nebylo by ani účelné ponechávat vojska mimo vybudovaný výchozí prostor, kde by byla vystavena účinkům atomového napadení, nebo odkud by musela být stažena při provádění vlastních atomových úderů. Proto jsem rozdělil cíle průzkumu bojem podle doby, kdy bude prováděn.

Ze všeho toho, co bylo uvedeno, možno učinit i některé závěry, pokud jde o sílu jednotky, určené k provedení průzkumu bojem. Podle zkušeností z Veliké vlastenecké války byl průzkum bojem v útočném boji prováděn zpravidla předsunutými prapory, zesílenými tanky, dělostřelectvem, ženijní a chemickou jednotkou, průzkumnou jednotkou, po případě i jinými prostředky podporovanými dělostřelectvem a letectvem (Oper-I-1, čl. 259 a 260). Kromě toho průzkum bojem mohou provádět průzkumné odřady podporované hromadnou palbou dělostřelectva a letectva. Průzkumné odřady mohou být organisovány v síle zesílené rotý (Oper-I-1, čl. 140).

Pojem „předsunutý prapor“ znamenal, že šlo o prapor ze svazku určeného k útoku v daném směru, který byl předsunut, aby mohl provést jednak přípravu na provedení průzkumu bojem, jednak samu průzkumnou činnost. Za soudobých podmínek, jak jsem už uvedl, nepůjde o předsunuté prapory z nových svazků, nýbrž ze svazků jsoucích v dotyku. Proto se pojem „předsunutý prapor“ vztahuje na prapor druhého sledu svazku v dotyku. Předsunuté prapory určené k provedení průzkumu bojem budou proto vyčleňovány z druhých sledů divisi, které jsou v dotyku s nepřítelem. Tím se dosáhne toho, že se neprozradí zámysl připravovaného útoku. Často bude ještě účelnější použít k průlomu bojem praporu druhého sledu pluku v dotyku s nepřítelem.

I za soudobých podmínek platí zásada provádění průzkumu bojem na široké frontě ještě v daleko širší míře.

Závěrem nutno zdůraznit, že průzkum bojem musí být prováděn tak, aby nepříteli nebyla dána možnost zjistit naše přípravy k útoku, zjistit zaujetí výchozího položení nebo směr hlavního úderu. Proto při plánování a organizaci průzkumu bojem je třeba vyhnout se bezpodmínečně jakékoli šabloně. Každá situace si vyžádá jiný způsob jeho provádění. Tvůrčí přístup i k těmto otázkám je prvním předpokladem, že bude dosaženo cílů, které má splnit průzkum bojem, že bude tedy dosaženo úspěchu.

Plánování průzkumu bojem

Plánování průzkumu bojem za přípravy útoku je činností operačního významu. Bude se proto provádět buď na stupni armády nebo někdy i na stupni frontu. V obou případech se však bude obsah činnosti shodovat. Zaměřím se proto jen na plánování průzkumu bojem na stupni armády.

Na základě konkrétní situace a úkolu určí velitel armády cíle průzkumu bojem, směry nebo prostory kde má být průzkum bojem proveden, úkoly, síly a prostředky, jakými nutno průzkum bojem provádět. Celkem možno plánovat pro každou divisi provedení jednoho až dvou průzkumů bojem průzkumnými odřady v síle zesílené střelecké rotý až praporu, za dobu 6 až 7 dní přípravného období operace.

Na základě rozhodnutí velitele armády a pokynů náčelníka štábu armády zpracovává operační oddělení vševojskového štábu v součinnosti s průzkumným oddělením plán průzkumu bojem armády, který může obsahovat

- cíle průzkumu bojem,
- vševojskové svazky, které provedou průzkum bojem,
- směr nebo prostor provedení průzkumu bojem a konečný objekt, kterého nutno dosáhnout,
- dobu provedení průzkumu bojem,
- sílu jednotek určených k provedení průzkumu bojem,
- podpůrné prostředky jednotek provádějících průzkum bojem, které dává pro splnění úkolů armáda (na př. letectvo),
- průzkumné úkoly druhů vojsk v době provádění průzkumu bojem,
- průzkumné úkoly prostředků armády v době provádění průzkumu bojem (úkoly letectva, radiolokátorů, dělostřeleckého měřického průzkumu a p.).

Síla a složení průzkumného odřadu bude záviset na tom, jaký je cíl a úkol průzkumu bojem. Bude v každém konkrétním případě jiná. Vždy však musí být do průzkumného odřadu vyčleněna jednotka (asi jedno až dvě družstva), která bude plnit speciální průzkumné úkoly. Dále je nutné přidělit do průzkumného odřadu průzkumníky-specialisty (dělostřelce, ženisty, tankisty, chemiky) a dosimetrickou hlídku.

Pokud jde o průzkumné úkoly, které mají být splněny druhy vojsk v období provádění průzkumu bojem, vyplývají tyto úkoly z cílů průzkumu. Tak vševojskové svazky a útvary mohou na příklad upřesnit systém palby a rozmístění palebných prostředků nepřítele na prvním postavení, upřesnit průběh jednotlivých zákopů, hodnotu jejich obsazení vojsky. Dělostřelectvo bude mít za úkol zjistit palebná postavení dělostřelectva, upřesnit systém dělostřelecké palby, po případě palebná postavení atomového dělostřelectva. Tankové a mechanisované vojsko bude hlavně zjišťovat systém nepřátelské protitankové obrany, vybudování ženíjních zátarasů, rozmístění protitankových děl, použití nepřátelských tanků v systému protitankové obrany, rozmístění bližších tankových záloh atd. Obdobně budou stanoveny i úkoly ostatním druhům vojsk.

Pokud jde o prostředky armády nebo o prostředky přidělené armádě na dobu průzkumu bojem, úkoly se jim stanoví tak, aby zjistily především ty údaje o systému nepřátelské obrany, které nemohou zjistit podřízené svazky.

K splnění těchto úkolů organizují náčelníci průzkumu všech stupňů pečlivé pozorování, kterého se zúčastní hlavně důstojníci vševojskových štábů. Podle pokynů náčelníka průzkumu organizují pozorování všechny druhy vojsk.

Plán průzkumu bojem se zpracovává buď graficky na mapě nebo ve formě tabulky. Podpisuje jej náčelník štábu s náčelníkem operačního oddělení štábu armády a schvaluje velitel armády. V jednom exempláři se předkládá štábu frontu, který může provést v plánu změny nebo opravy.

Při plánování průzkumu bojem musí být až do krajnosti uplatněna zásada utajení připravované operace.

Velmi dobrých výsledků bude možno dosáhnout provedením průzkumu boje v noci. Jak dokazují zkušenosti z války v Koreji, dosáhlo se bojovou činností malých jednotek nebo jen skupin v noci významných úspěchů. Průzkum bojem v noci může odhalit celý systém palby nepřítele, a to nejen pokud jde o pěchotní zbraně, ale i dělostřelectva a jiných prostředků. Průzkumný odřad může dostat úkol upevnit se na dosažené čáře a udržet ji do rána. Když pak se bude nepřítel snažit likvidovat tento úspěch, odhalí další prvky své sestavy. Prostředky průzkumu, které nemohly pracovat v noci, zintenzívní svou činnost právě v této době. Proto nutno plánovat průzkum bojem jak ve dne, tak i v noci.

Na základě plánu průzkumu bojem zpracovává štáb armády nařízení pro provedení průzkumu bojem. V dalším průběhu se vševojskový štáb armády spolu se štáby druhů vojsk účastní kontrol organizace a příprav k provedení průzkumu bojem a hlavně v době jeho provádění v celkovém systému pozorování plní úkoly průzkumu, vyslýchá zajatce, studuje ukořistěné bojové dokumenty a p., vyhodnocuje získané zprávy, stanoví, které údaje nutno dalším průzkumem přezkoušet, které další zprávy získat jiným druhem průzkumu, aby shromáždil svému veliteli dostatek podkladů pro předložení návrhu na použití atomových úderů.

Organizace průzkumu bojem

Na základě nařízení štábu armády k provedení průzkumu bojem organizuje štáb střeleckého sboru jeho přípravu a provedení. Velitel střeleckého sboru si ujasní úkol, zhodnotí situaci, provede osobní rekognoskaci na směrech nebo v prostorech, kde má být průzkum bojem podle nařízení velitele armády proveden, a vydá své rozhodnutí, v kterém určí přesný směr provedení průzkumu bojem, jednotku a její zesílení, úkol průzkumného odřadu, podpůrné prostředky a jejich úkoly, dobu provedení podrobné rekognoskace s náčelníkem průzkumného odřadu, trvání a místo provádění bojové přípravy průzkumného odřadu. Když se v pásmu střeleckého sboru bude provádět průzkum bojem několikrát, může pověřit velitel sboru organizací průzkumu bojem na některém směru příslušného velitele divise.

Podrobné rekognoskace se zúčastní příslušný velitel divise, náčelník operačního oddělení sboru a divise a náčelník průzkumu sboru i divise. Někdy se mohou této rekognoskace zúčastnit i náčelníci těch druhů vojsk, které se zúčastní průzkumu bojem jako podpůrné prostředky. Během rekognoskace se upřesní úkoly průzkumného odřadu a podpůr-

ných prostředků přímo v terénu. Po rekognoskaci se organizuje podrobná součinnost, jejíž výsledky jsou podkladem pro naplňování bojové přípravy průzkumného odřadu. O součinnosti bude pojednáno na konci této stati.

Při organizaci průzkumu bojem nutno zvlášť dokonale uvážit a zhodnotit nepřítele v prostoru, kde bude průzkum bojem proveden, které údaje o nepříteli nutno ještě zjistit nebo upřesnit do doby jeho provedení, jak provést vlastní činnost, aby se dosáhlo co nejvíce zpráv o nepříteli, a konečně, které objekty nepřátelské obrany musí být zvlášť důkladně zpracovány, aby průzkum bojem splnil své úkoly beze ztrát.

Terén má také vliv na provedení průzkumu bojem. Zásadně třeba plánovat provedení průzkumu bojem tam, kde terén usnadňuje skryté přiblížení k nepřátelské obraně, dává dobré podmínky pro organizaci pozorování do celé hloubky nepřátelské obrany, usnadňuje součinnost všech druhů vojsk, které se průzkumu bojem zúčastní. Proto velitel sboru při své osobní rekognoskaci upřesní především směr provedení průzkumu, nesmí však provést zásadní změny, protože směr nebo prostor byl určen především s průzkumného hlediska, odkud je třeba získat o nepříteli nej přesnější zprávy.

Doby stanovené na přípravu průzkumu musí být velmi pečlivě využito. Celkem je doba na přípravu průzkumu závislá na síle průzkumného odřadu a na jeho složení, jakož i na úkolu, který nutno průzkumem splnit. Budou to zpravidla 1 až 2 dni, které budou určeny přímo pro bojovou přípravu odřadu k splnění úkolu. Ostatní práce, které souvisí na příklad s úpravou výchozího postavení, provádějí jednotky jiné.

Výběr jednotek k provedení průzkumu bojem musí být velmi pečlivý. Zásadně nutno určovat dobře připravené jednotky, se schopnými a iniciativními veliteli, s vysokou morálkou.

Doba provedení průzkumu bojem a počasí budou mít hlavně vliv na způsob provádění bojové přípravy, která musí být konána za podmínek co nejvíce odpovídajících skutečnosti.

Na základě nařízení velitele armády, rozhodnutí velitele střeleckého sboru a výsledků rekognoskace zpracovává operační oddělení štábu sboru v spolupráci s průzkumným oddělením podrobný plán přípravy a provedení průzkumu bojem. Jeho forma je podobná plánové tabulce součinnosti.

Plán obsahuje

- cíle průzkumu bojem, jak je stanovil velitel armády nebo ještě doplnil velitel střeleckého sboru,
- rozdělení úkolů jednotek v průzkumném odřadu podle jednotlivých údobí a ostatní úkoly průzkumu,
- způsob spojení za průzkumu bojem a v přípravném údobí,
- součinnostní signály, hlavně signály k vyžádání, přeložení a zastavení palby,
- způsob odsunu raněných, padlých, zajatců, ukořistěných dokumentů, kam a jakým způsobem je odsunout nebo odesílat.

Úkoly všech jednotek účastnících se v průzkumném odřadu průzkumu bojem nutno rozpracovat na přípravné údobí, na údobí provedení průzkumu bojem a na činnost po splnění úkolu při návratu do výchozího postavení. Kromě úkolu průzkumného odřadu zvlášť třeba rozvést, jakým způsobem bude prováděno pozorování v době boje, kdo, kdy které po-

zorovatelný obsadí, kde bude pozorovatelná velitele sboru, které pozorovatelný obsadí důstojníci štábu sboru, kteří důstojníci průzkumného oddělení se zúčastní přímo průzkumu bojem v sestavě průzkumného odřadu, a jiné úkoly.

Plán podpisuje náčelník štábu a náčelník operačního oddělení, schvaluje ho velitel střeleckého sboru. V jednom výtisku se předkládá štábu armády. K plánu se připojuje grafické schema provedení průzkumu bojem. Kromě toho zpracovává oddělení průzkumu na podkladě nařízení armády zvláštní plán průzkumu za průzkumu bojem, v kterém je podrobně rozpracována a sladěna činnost všech průzkumných prostředků aktivovaných při provádění průzkumu bojem.

Aby bylo dosaženo co nejlepších výsledků průzkumu bojem, musí být věnována velká pozornost a péče jeho přípravě. Řízením bojové přípravy průzkumného odřadu je pověřen jeden důstojník operačního oddělení štábu střeleckého sboru, dále se při přípravě účastní jeden důstojník štábu divise a příslušný velitel pluku nebo jeho zástupce. Bojová příprava se provádí za stejných podmínek, jako bude proveden průzkum bojem, v podobném terénu, kde se vybudují všechny prvky nepřátelské obrany tak, jak byly dosavadním průzkumem prověřeny. Nejdříve se jednotky připravují odděleně, pak společně. Bojová příprava se zakončí cvičením s ostrou střelbou. Kdyby z jakýchkoli důvodů bylo znemožněno provést bojovou přípravu přímo s jednotkami, musí být provedena alespoň se všemi veliteli na mapě a na plastickém stole. Jen dobře připravený a do hloubky promyšlený průzkum bojem může přinést dobré výsledky. Při bojové přípravě musí být procvičena nejen útočná činnost, ale i odchod průzkumného odřadu po provedení průzkumu bojem do výchozího postavení. Musí být dosaženo takového stupně bojové přípravy, že každý bojovník bude přesně znát svou činnost a každý velitel bude přesně vědět, co jeho vojáci v daném okamžiku dělají, jaké úkoly plní.

Protože nepřítel neustále zdokonaluje svou obranu a v údobí od provedení rekognoskace až do zahájení průzkumu bojem může provést i podstatnější změny ve své obraně, musí být prováděn nepřetržitý průzkum nejen na plánovaném směru průzkumu bojem, ale i na široké frontě. Získané zprávy shromažďuje náčelník průzkumu střeleckého sboru, vyhodnocuje je a seznamuje s nimi náčelníka průzkumného odřadu.

Průzkum bojem musí být pečlivě bojově i materiálně zabezpečen. Protože obsah bojového a materiálního zabezpečení je stejný jako za útoku, nebudu se podrobněji těmito otázkami zabývat.

Hlavním článkem, na kterém závisí jak úspěch bojové přípravy, tak i samého provedení průzkumu bojem je pečlivá a podrobná organizace součinnosti. Vzhledem na její význam rozvedu podrobněji alespoň ty hlavní otázky, které musí být při ní řešeny podrobně a do hloubky.

Velitel sboru při organizaci součinnosti ukáže v terénu přesné rozmístění nepřítele, jeho palebných prostředků, seznámí účastníky se systémem palby a pak postupně řeší tyto otázky:

- způsob vybudování nebo dobudování výchozího postavení k průzkumu bojem, kdo a dokdy tyto práce provede,
- kolik a jaké pozorovatelný obsadit, po případě i kterými funkcionáři, jakým způsobem a kde vybudovat pozorovatelnou velitele sboru k tomuto účelu,

- prostory palebných postavení dělostřelectva, minometů, děl pro přímou palbu, kdy budou palebná postavení budována a kdy zaujata,
- doba a způsob zaujetí výchozího položení k průzkumu bojem průzkumným odřadem, jak bude zaujetí výchozího položení maskováno,
- kdo, kdy, kolik a jaké průchody vytvoří v nepřátelských zátarasech, především v protitankových minových polích,
- kde a kdy budou položeny dýmové clony a které nepřátelské pozorovatelné budou oslepeny,
- začátek a způsob provedení dělostřeleckého přepadu (bude-li proveden),
- ukáže přesně v terénu úkol průzkumného odřadu, hlavně směr útoku, čaru nebo objekt, jichž má dosáhnout, jaká bude jeho činnost po splnění úkolu,
- jaké úkoly plní ve prospěch průzkumného odřadu dělostřelectvo, které cíle umlčuje, jakým způsobem blokuje prostor činnosti průzkumného odřadu, jakým způsobem může náčelník odřadu tyto palby vyžádat,
- jaké úkoly ve prospěch průzkumného odřadu plní letectvo,
- jakou pomoc poskytnou průzkumnému odřadu jednotky v obraně, zvláště při jeho odchodu po splnění úkolu.

Bude-li průzkum bojem plánován na noc, musí být ještě podrobně řešeny otázky osvětlování bojiště. To jsou však jen hlavní otázky součinnosti. Bude záležet na konkrétní situaci, které další otázky musí být ještě řešeny. Při provádění bojové přípravy se všechny otázky prohlubují, hlavně pokud jde o součinnost uvnitř průzkumného odřadu. Ve všech otázkách musí štáb střeleckého sboru poskytovat náčelníkovi průzkumného odřadu účinnou pomoc.

Provedení průzkumu bojem

Před průzkumem bojem může být proveden krátký dělostřelecký přepad nepřátelské obrany v trvání asi 10 minut. Někdy může být průzkum bojem proveden i bez dělostřeleckého přepadu, v každém případě však musí být dělostřelectvo pohotovo zahájit palbu, když to situace bude vyžadovat.

Ještě před zahájením dělostřeleckého přepadu musí být všechny pozorovatelné obsazeny podle plánu pozorování. Velitel sboru je na své pozorovatelně zvláště pro tento účel vybudované. Náčelník průzkumu sboru má své pozorovací stanoviště v blízkosti velitele sboru. Kromě toho je ještě dobré zřídit pohyblivé pozorovací stanoviště, které postupuje v sestavě průzkumného odřadu. Na tomto pozorovacím stanovišti pracuje jeden důstojník průzkumného oddělení sboru s několika průzkumníky, kteří speciálně sledují jen některou činnost nepřítel.

Průzkumný odřad provádí zteč nepřátelské obrany podle stejných zásad jako v útočném boji. Průzkumný odřad plní bojový úkol, ale svou činností vytváří podmínky k provedení průzkumu, nutě nepřítel k odkrytí svého systému palby, k rozmístění palebných prostředků a bližších záloh.

Průzkum se vede hlavně z organizovaných pozorovatelů, pozorovacích stanovišť, a průzkumníků, kteří byli určeni do sestavy průzkumného odřadu. Průzkumná jednotka se rozděluje na několik skupin, které postupují obvykle na bocích průzkumného odřadu. Jejich hlavním úko-

lem je využít bojové činnosti k tomu, aby se zmocnili zajatců, bojových dokumentů, bojové techniky a co nejrychleji je odsunuly do výchozího postavení, nebo na místa, která byla v plánu provedení průzkumu bojem určena. Kromě toho se z průzkumných jednotek vyčleňují pohybliví pozorovatelé, kteří postupují v sestavě průzkumného odřadu a upřesňují prostory palebných postavení dělostřelectva, minometů, protitankových prostředků, ženijních zátarasů, vybudovaných protiatomových krytů a jiných důležitých objektů, o kterých nutno získat podrobné zprávy. Spolu s nimi provádějí svůj speciální průzkum průzkumné orgány jiných druhů vojsk.

Když průzkumný odřad dosáhl stanovené čáry, pokračuje v dalším plnění úkolu, jak to stanovil velitel sboru při organisaci průzkumu bojem.

Abý byl nepřítel uveden v omyl o směru, kde bude průzkum bojem proveden, zahajuje se před jeho vyražením palba na široké frontě ze záložních nebo k tomuto účelu upravených palebných postavení. Při tom musíme být opatrní, abychom vlastní činností neodhalili celý svůj systém palby, čehož by nepřítel jistě neopominul využít.

Všechny zprávy, které byly získány při průzkumu bojem, musí se ihned pečlivě vyhodnotit a výsledky hlásit štábu armády. Jsou podkladem jak pro rozhodnutí velitele armády, tak i pro plánování dalšího průzkumu.

Při průzkumu bojem prováděném až před samým zahájením útoku bude jeho hlavním cílem získat zajatce a přesvědčit se, zda nepřítel nevyklidil nebo alespoň podstatně neoslabil přední okraj. Průzkumnou činnost v tomto případě nutno usměrnit hlavně na prostory, kde jsou plánovány atomové údery, aniž by se tyto prostory prozradily. Když bylo zjištěno, že nepřítel vyklidil svůj přední okraj a ustoupil poněkud do hloubky své obrany, musí toho vojska neprodleně využít a zamezit ztrátu dotyku s nepřítelem.

Pozemní průzkum musí být v každém případě spojen s průzkumem vzdušným. Soudobá technika umožňuje letectvu pozorovat bojiště i v noci. Při tom nutno vzdušný průzkum provádět nejen v tom úseku, kde se provádí průzkum bojem, ale na celé frontě jak do šířky, tak i do hloubky. Zprávy získané vzdušným průzkumem musí být neprodleně odevzdány pozemním vojskům, aby mohly být včas ještě do zahájení útoku vyhodnoceny a aby jich mohlo být využito. Totéž platí o všech druhích vojsk, které musí odevzdávat získané zprávy vševojskovému štábu; ten je zase povinen informovat je o zprávách získaných vlastními prostředky.

Závěr

Průzkum bojem je velmi důležitý způsob průzkumu za soudobých podmínek. Umožňuje získat dostatek zpráv, aby se mohl velitel armády správně rozhodnout, kde provést atomové údery a o zámyslech nepřítele k provedení atomových úderů. Proto plánování průzkumu bojem má velký operační význam. Předvídá-li se použití atomových zbraní na první obranné postavení, bude účelné, aby průzkumný odřad pronikl až do prostoru tohoto postavení nebo alespoň do jeho blízkosti.

Při plánování a organisaci průzkumu bojem třeba mít na zřeteli, že bojová činnost průzkumného odřadu je prostředkem k získání zpráv

o nepříteli, které však nutno sbírat jinými prostředky průzkumu, z nichž největší význam má pečlivě a podrobně organisované pozorování všech druhů vojsk a vzdušný průzkum.

Úspěch průzkumu bojem je podmíněn stanovením jasných cílů a úkolů, důkladnou přípravou průzkumného odřadu, prováděnou za podmínek, které se rovnají skutečné situaci, jeho nenadálým provedením a pečlivě organisovaným pozorováním v době jeho provádění.

